

Besluit van de gemeenteraad* van de gemeente Heerenveen met de regels over de invulling van de treasuryfunctie (Treasury statuut Heerenveen 2022)

Versie 3 maart 2022

De raad van de gemeente Heerenveen;

Gelet op het bepaalde artikel 212 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen het Treasury statuut gemeente Heerenveen 2022.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Derivaten: verhandelbare contracten met als onderliggende waarde een geldlening (of belegging). Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.
- Financiering: het inzetten van eigen vermogen of het aantrekken van benodigde financiële middelen op de geld- en kapitaalmarkt.
- Geldstromenbeheer: het managen van de geldstromen, zowel binnen de gemeente als tussen de gemeente en derden (betalingsverkeer).
- Liquiditeitenbeheer: het aantrekken en uitzetten van liquide middelen.
- Liquiditeitenplanning: een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid.
- Onderhandse geldlening: lening, waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geld gevende partij worden vastgesteld.
- Rating: de inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuld papier.
- Renterisico: het risico van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten door rentewijzigingen.
- Rentevisie: toekomstverwachting over de renteontwikkeling.
- Schatkistbankieren: het door de decentrale overheden verplicht aanhouden van (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën.
- Treasuryfunctie: De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer.
- Uitzetting: Het beheren van eigen vermogen en andere financiële middelen voor een periode langer dan één jaar;

Artikel 2 Doelstellingen van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie van de gemeente heeft tot doel:

1. Een risicomijdende uitvoering van de Treasuryfunctie binnen de kaders van hiervoor, onder juridische samenhang, aangehaalde wet- en regelgeving.
2. Het verzekeren van een duurzame toegang tot de financiële markten.
3. Het tijdig aantrekken van voldoende financieringsmiddelen teneinde het in de jaarlijkse begroting vastgelegde beleid te kunnen uitvoeren (= beschikbaarheid).

4. Het beheersen van de risico's verbonden aan de treasuryfunctie (= risico-minimalisatie)
5. Het beperken van de rentekosten van leningen en het bereiken van voldoende rendement op overtollige middelen (= rente-optimalisatie).
6. Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities (= kosten-minimalisatie). Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;

HOOFDSTUK 2 RISICOBEEHEER

Artikel 3 Uitgangspunten risicobeheer

Voor risicobeheer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Uitzettingen (van overtollige liquide middelen) in het kader van de treasuryfunctie zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatig risico.
2. De treasury activiteiten worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning. De liquiditeitenplanning is gericht op de korte termijn (één jaar) en op de lange(re) termijn (vier jaar).
3. Aangaan van leningen en uitzetting van middelen geschied in principe ten behoeve van een publieke taak.
4. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

Artikel 4 Renterisicobeheer

1. Renterisicobeheer heeft tot doel de invloed van rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken. Wij voeren dit uit conform de wet Fido.
2. De rentevisie wordt één keer per jaar bij de opmaak van de begroting opgesteld.

HOOFDSTUK 3 GEMEENTEFINANCIERING

Artikel 5 Financiering

Bij het aantrekken van financieringen gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden in principe aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken om het renteresultaat te optimaliseren;
3. Het aantrekken van financieringsmiddelen geschiedt op basis van het principe van totaal financiering;
4. Bij het aantrekken van financieringsmiddelen maken wij in principe gebruik van de BNG bank;
5. Het aantrekken van financiering gebeurt tegen zo gunstig mogelijke condities;

Artikel 6 Uitzetten van (tijdelijke) overtollige financieringsmiddelen

1. Tijdelijke overtollige financieringsmiddelen houden we aan in de schatkist van het Rijk; conform de regelgeving behorende bij het schatkistbankieren.
2. Uitzettingen geschieden daarnaast uitsluitend bij financiële instellingen met tenminste een AA-rating, toegekend door tenminste 2 gezaghebbende rating-bureaus; of bij organisaties die direct of indirect door de Nederlandse staat worden gegarandeerd.

Artikel 7 Verstrekken en garanderen van geldleningen

1. We verstrekken en/of garanderen in principe geldleningen uit hoofde van de publieke taak.
2. De raad oordeelt omtrent de publieke taak aan de hand van een gemotiveerd voorstel van het College van B&W.
3. Verstrekken en/of garanderen van geldleningen geschiedt uitsluitend onder zekerheidsstelling en overigens het verbinden van noodzakelijk geachte voorwaarden en bepalingen.

Artikel 8 Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities bij af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Primair maken wij gebruik van de huisbankier van de gemeente; de BNG.
2. Bij gebruikmaking van andere bankrelaties dient deze instelling minimaal een kredietwaardigheid te hebben van minimaal een AA-rating, afgegeven door tenminste twee ratingbureaus overeenkomstige de uitgangspunten van de wet Fido;
3. Financiële instellingen dienen onder Nederlands - of anderszins Europees-toezicht te vallen;

HOOFDSTUK 4 KASBEHEER

Artikel 9 Geldstromenbeheer

1. Voor het beheer van de geldstromen verwijzen wij naar de uitgangspunten zoals deze zijn beschreven in artikel 2 en 4 van dit statuut.

HOOFDSTUK 5 ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN INTERNE CONTROLE

Artikel 10 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Voor de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasury-activiteiten zijn eenduidig en schriftelijk vastgelegd;
2. De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
 - De uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
 - De treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
 - De juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn;
3. Bevoegdheden worden via delegatie en mandaat schriftelijk vastgelegd;

4. Bij de uit te voeren treasury-activiteiten vindt functiescheiding plaats met als belangrijkste voorwaarden:
 - Iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (vier-ogen-principe);
5. De transacties worden onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten en gecontroleerd door de functionaris die belast is met de interne controle.

Artikel 11 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
De gemeenteraad	➤ Het vaststellen van treasury doelstellingen, het treasury beleid, beleidskaders en limieten in het Treasurystatuut ➤ Het uiten van wensen en bedenkingen bij het voornemen tot het verstrekken van leningen en garanties boven de €. 50.000;
Het college van B&W	➤ Het uitvoeren van treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid) ➤ Het nemen van een besluit om een lening of garantie te verstrekken aan derden. Als deze boven de € 50.000 is eerst wensen en bedenkingen vragen aan de raad.
De concerncontroller	➤ Het bewaken van de kwaliteit van treasuryprocessen; ➤ Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover (zelfstandig) rapporteren aan het college van B&W.
Afdelingshoofd BFJz	➤ Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury; ➤ Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut ➤ Het rapporteren aan het college van B&W over de uitvoering van het treasurybeheer; ➤ Het afleggen van verantwoording aan het college van B&W;
De directieleden/afdelingshoofden (budgethouders)	➤ Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare kwalitatief goede operationele informatie over toekomstige geldstromen van hun afdeling aan de financieel controller/adviseur
De kassier(functie)	➤ Het overboeken van banksaldi tussen de bankrekeningen; ➤ Het afhandelen van het contante en girale geldverkeer; ➤ In opdracht van de financieel controller/adviseur de mutaties van de leningenadministratie controleren en verwerken.

Functie	Verantwoordelijkheden
De financieel controller/adviseur	➤ Het voorbereiden en opstellen van beleidsvoorstellen op treasurygebied; ➤ Het rapporteren over de treasuryactiviteiten in het kader van de P&C-cyclus (begroting en jaarrekening); ➤ Het opstellen van de rentevisie ten behoeve van afdelingshoofd BFJz; ➤ Het adviseren aan de directie/afdelingen over de financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten; ➤ Het aantrekken en uitzetten van gelden voor de korte en lange termijn in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; ➤ Het onderhouden van contacten met (huis)bankiers, geldmakelaars en overige financiële instellingen; ➤ Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande acties; ➤ Het beheren van de leningenadministratie; ➤ Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties; ➤ Het beheren van de liquiditeitenplanning; ➤ Het adviseren van het afdelingshoofd BFJz en/of teamleider F&C bij het aantrekken van gelden en het afsluiten van financiële contracten; ➤ Het geven van opdracht tot overboeken van saldi tussen bankrekeningen;
De externe accountant	➤ Het in het kader van haar reguliere controletaak (gevraagd en ongevraagd) adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

Artikel 12 Bevoegdheden

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot de treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij behorende fiattering.

Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer (tot een jaar)	Bevoegd/eerste handtekening	Autorisatie/tweede handtekening
Het uitzetten van middelen conform de richtlijnen van het Schatkistbankieren	Financieel controller/adviseur	Afdelingshoofd BFJz
Het aantrekken van kasgeld	Financieel controller/adviseur	Afdelingshoofd BFJz
Betalingsopdrachten uitvoeren	Financieel controller/adviseur	Afdelingshoofd BFJz
Bankrelatiebeheer		
Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Financieel controller/adviseur	Afdelingshoofd BFJz
Bankcondities en tarieven bespreken	Financieel controller/adviseur	Afdelingshoofd BFJz
Financiering en uitzetting (langer dan een jaar)		
Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen	Financieel controller/adviseur	Afdelingshoofd BFJz
Het uitzetten van gelden bij de schatkist	Kassier	Afdelingshoofd BFJz

Artikel 13 Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasury-activiteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatie-ontvanger
Gegevens m.b.t. toekomstige geldstromen voor de liquiditeiten-planning	2 x per jaar	Directie/afdelingshoofden/budgethouders	Afdelingshoofd BFJz
Beleid treasury paragraaf financiering van begroting	Jaarlijks	College van B&W	Gemeenteraad
Evaluatie treasury in paragraaf Financiering van jaarrekening	Jaarlijks	College van B&W	Gemeenteraad
Voortgang onderdelen paragraaf Financiering via rapportages	2 x per jaar	College van B&W	Gemeenteraad
Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 wet Fido	Kwartaal	College van B&W	Derden
Lenings- / uitzettings- / garantiebesluiten	Binnen 14 dagen na besluit	College van B&W	Provincie

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Dit treasurystatuut treedt in werking op 1 januari 2022.
2. Met de inwerkingtreding komt te vervallen de verordening "Financiering statuut 2007", vastgesteld op 13 november 2011.
3. Met de inwerkingtreding komt te vervallen "de algemene beleidskader garanties van de gemeente Heerenveen", vastgesteld op 11 maart 2014.
4. Dit statuut wordt aangehaald als "Treasurystatuut 2022 gemeente Heerenveen".